

ΑΤΑΚΤΗ ΦΟΙΤΗΣΗ

Για το στόχο «παρακολούθηση και μείωση της άτακτης/σποραδικής φοίτησης και σχολικής διαρροής»:

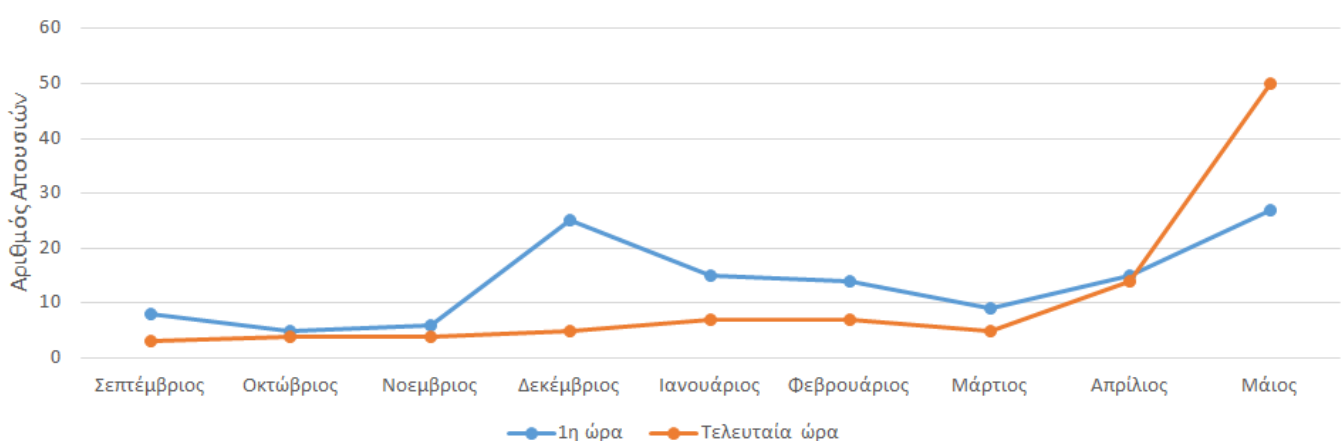
Οι στόχοι που τέθηκαν στην αρχή της χρονιάς αποτελούν και κριτήρια επιτυχίας της δράσης, όπως:

1. Η τακτική ενημέρωση και επικοινωνία (φυσική, τηλεφωνική και ηλεκτρονική) με τους γονείς /κηδεμόνες από τους υπευθύνους των τμημάτων, οι οποίοι αναλαμβάνουν το βάρος της στενής παρακολούθησης της ομαλής φοίτησης των μαθητών. Σε πλείστες περιπτώσεις κρίνεται ότι ο ρόλος των υπευθύνων τμημάτων ήταν κρίσιμος στην εξομάλυνση του προβλήματος και με την επίμονη διαμεσολάβησή τους αρκετοί μαθητές/τριες συνέχισαν ομαλά τη φοίτησή τους. Ο στόχος σε αυτή την περίπτωση θεωρείται ότι επιτεύχθηκε.
2. Η δυνατότητα της εβδομαδιαίας μεσολάβησης/παρέμβασης/ συνεργασίας της σχολικής ψυχολόγου, της κοινωνικής λειτουργού αλλά και των εκπαιδευτικών ειδικής αγωγής όπως και η παρουσία και συμμετοχή συμβουλευτικών ομάδων στο σχολείο μας (Πυξίδα). Στον στόχο αυτό είχαμε 2 περιπτώσεις μαθητών, που χρειάστηκαν την παρέμβαση της ψυχολόγου. Στις περιπτώσεις αυτές η άτακτη φοίτηση ήταν ένα μόνο από τα χαρακτηριστικά των μαθητών που έχρηζαν τη μεσολάβηση ψυχολόγου για τη γενικότερη συμπεριφορά τους, και όχι μόνο για την άτακτη φοίτηση. Δεν κρίθηκαν απαραίτητες άλλες ενέργειες προς το σκοπό αυτό.
3. Η καταγραφή και ο έλεγχος των απουσιών καθώς και η παρατήρηση της σποραδικής φοίτησης μαθητών σε καθημερινή βάση. Τηρήθηκε το ημερολόγιο καταγραφής ενεργειών (Απουσιών) με επιλογή τμημάτων Α1, Α2, Α3, Β1, Β2, Β3, Γ1, Γ2, Γ3. κατά την πρώτη και την τελευταία ώρα των μαθημάτων σε τυχαίες ημερομηνίες ανά μήνα (από τον Σεπτέμβριο έως τον Μάιο). Τα πορίσματα της καταγραφής (βλ. σχήμα 1, 2, 3) δείχνουν μια αξιοσημείωτη αύξηση των απουσιών προς τα τέλη Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου για τις τάξεις Α΄ και Β΄ (που δεν μπορούμε να συσχετίσουμε με τη γρίπη) και τους μήνες Απρίλιο-Μάιο για όλες τις τάξεις. Συγκρινόμενες οι διακυμάνσεις με την προηγούμενη χρονιά παρατηρήσαμε την ίδια εικόνα, που μπορεί να ερμηνευτεί λόγω κόπωσης των μαθητών πριν τις διακοπές των Χριστουγέννων και ειδικά για τη Γ΄ Τάξη αύξηση των απουσιών λόγω των πανελλαδικών εξετάσεων.

Σχήμα 1 Α΄ ΤΑΞΗ

	Σεπτέμβριος	Οκτώβριος	Νοεμβριος	Δεκέμβριος	Ιανουάριος	Φεβρουάριος	Μάρτιος	Απρίλιος	Μάιος
1η ώρα	8	5	6	25	15	14	9	15	27
Τελευταία ώρα	3	4	4	5	7	7	5	14	50

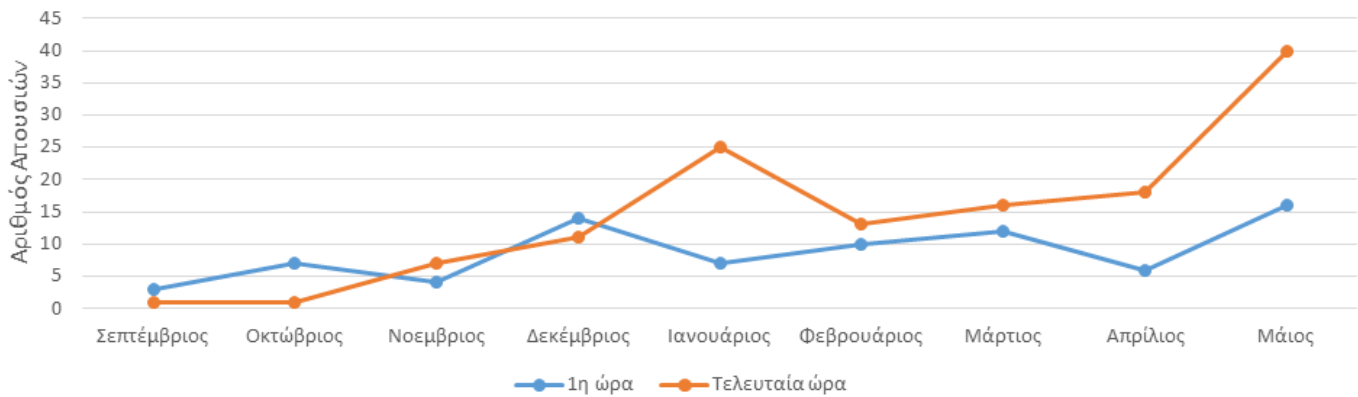
Α Τάξη

Σχήμα 2 Β΄ ΤΑΞΗ

	Σεπτέμβριος	Οκτώβριος	Νοεμβριος	Δεκέμβριος	Ιανουάριος	Φεβρουάριος	Μάρτιος	Απρίλιος	Μάιος
1η ώρα	3	7	4	14	7	10	12	6	16
ελευταία ώρα	1	1	7	11	25	13	16	18	40

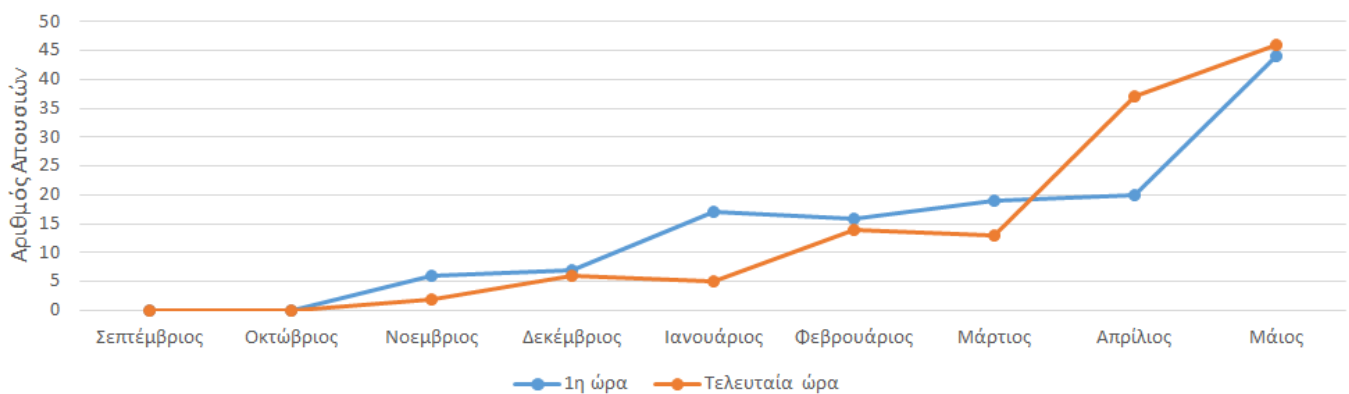
Β Τάξη

Σχήμα 3 Γ ΤΑΞΗ

	Σεπτέμβριος	Οκτώβριος	Νοεμβριος	Δεκέμβριος	Ιανουάριος	Φεβρουάριος	Μάρτιος	Απρίλιος	Μάιος
1η ώρα	0	0	6	7	17	16	19	20	44
ελευταία ώρα	0	0	2	6	5	14	13	37	46

Γ Τάξη

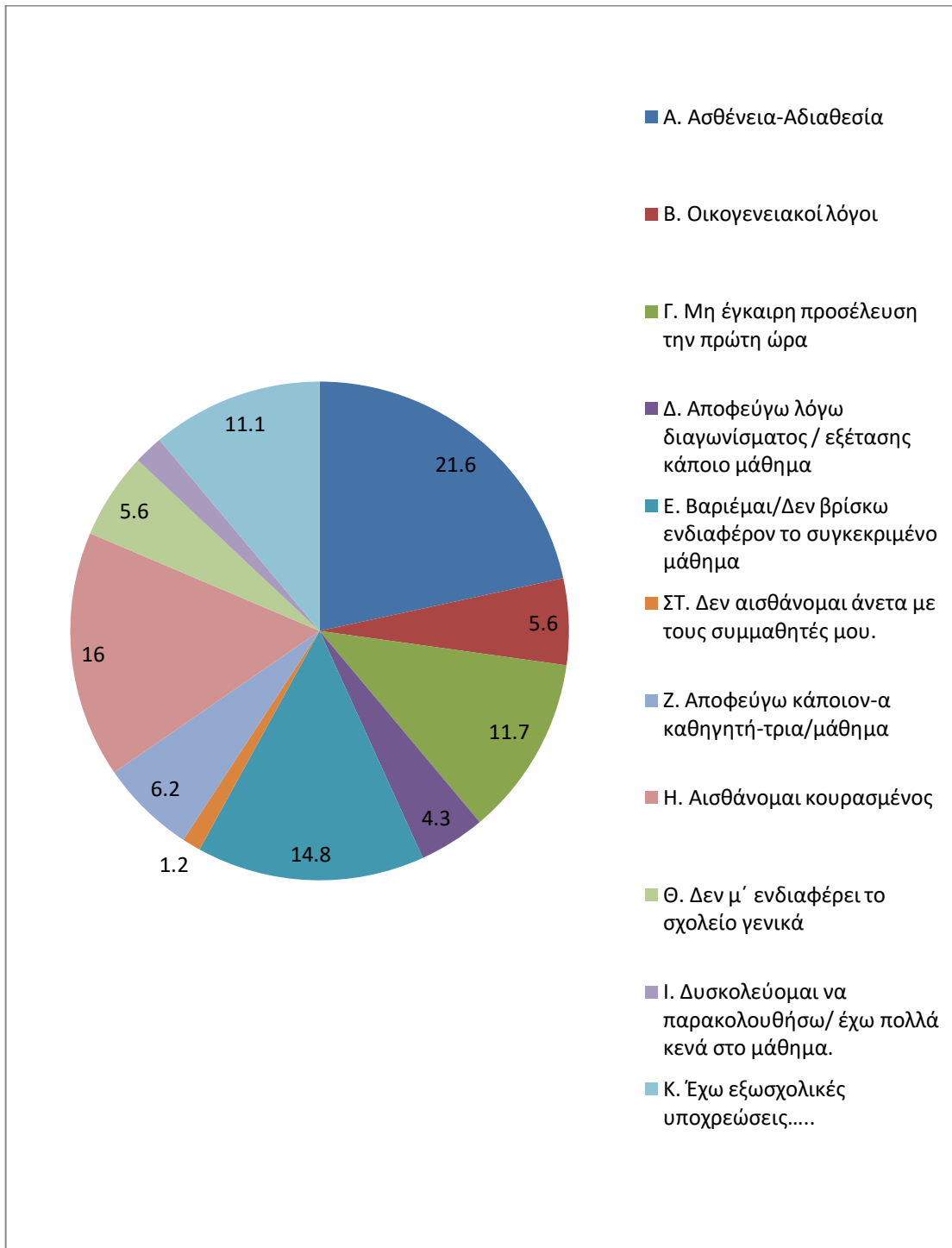

4. Για την ερμηνεία της άτακτης φοίτησης αξιοποιήσαμε και τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων προς τους μαθητές /τριες σχετικά με την αιτιολόγηση των σποραδικών απουσιών τους. Ως προς αυτό διαπιστώθηκε ότι

α) σχετικά με την αδικαιολόγητη απουσία είτε όλη την ημέρα, είτε στην αρχή, στο τέλος ή κατά τη διάρκεια του προγράμματος (βλ. σχήμα 4):

σημαντικότερος λόγος θεωρείται η ασθένεια/ αδιαθεσία, κάτι που είναι αναμενόμενο από τη στιγμή που δεν υπάρχει διάκριση των απουσιών σε δικαιολογημένες / αδικαιολόγητες λόγω ασθένειας. Το ενδιαφέρον σημείο είναι ότι υψηλά ποσοστά καταλαμβάνουν οι αιτίες: 1. Αισθάνομαι κουρασμένος, 2.Βαριέμαι/Δεν βρίσκω ενδιαφέρον το συγκεκριμένο μάθημα, 3.Μη έγκαιρη προσέλευση την πρώτη ώρα και 4. Έχω εξωσχολικές υποχρεώσεις

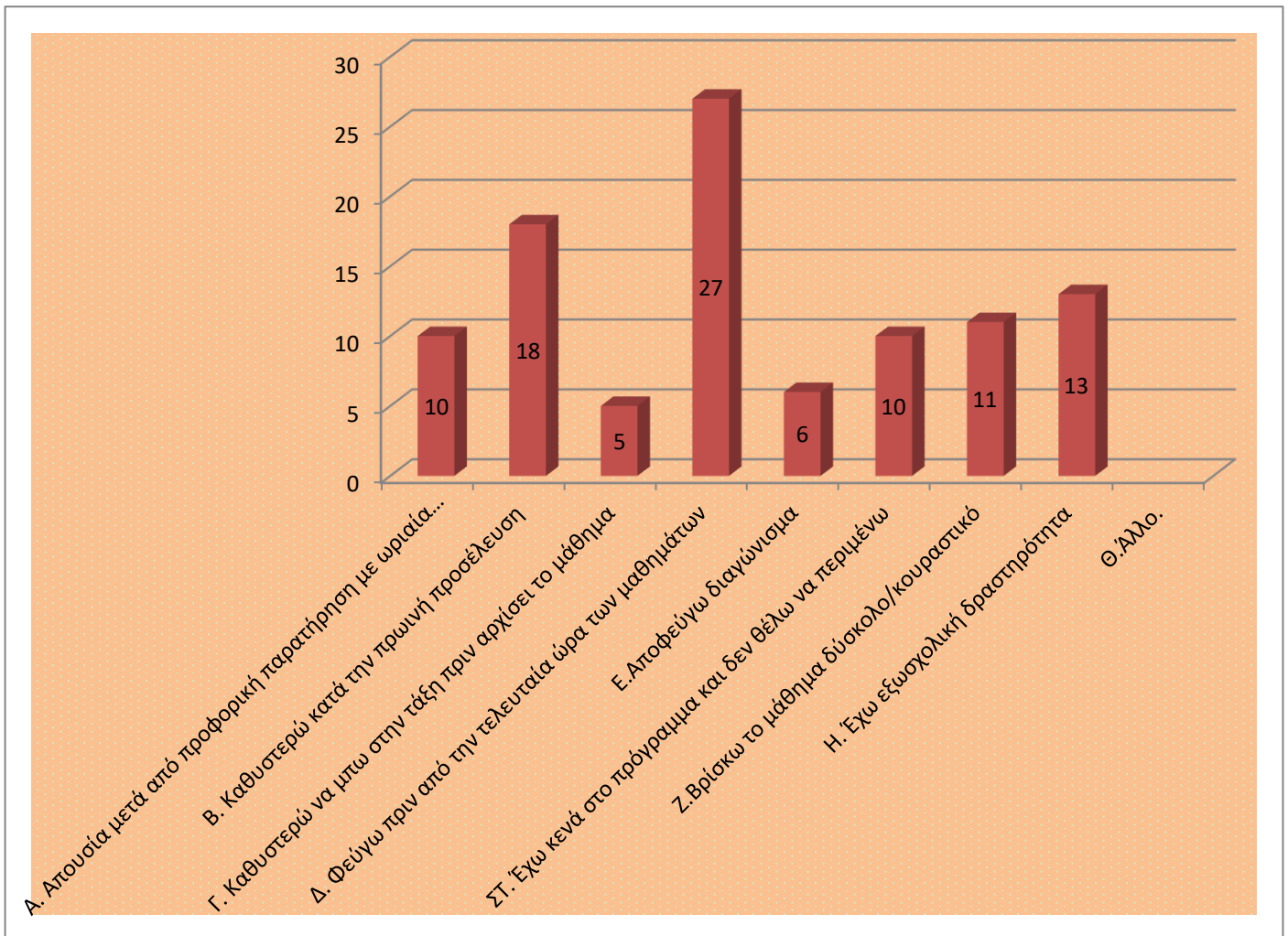
Ποιοι είναι οι συχνότεροι λόγοι αδικαιολόγητης απουσίας σου από το σχολείο;
(είτε την πρώτη, είτε την τελευταία ώρα, είτε κατά την διάρκεια του προγράμματος, είτε όλη την ημέρα)

β) σχετικά με τις μονόωρες απουσίες κατά τη διάρκεια της ημέρας (βλ.σχήμα 5):

σημαντικότερος είναι ο λόγος της αδικαιολόγητης αποχώρησης πριν το πέρας του ωραρίου (μπορεί να συσχετιστεί με την κούραση που επικαλούνται οι μαθητές), καθυστερημένη προσέλευση την πρώτη ώρα (όπως φαίνεται και στο προηγούμενο ερώτημα) και αποχώρηση λόγω εξωσχολικών δραστηριοτήτων. Ακόμη σημαντικοί λόγοι θεωρούνται το αίσθημα του βαρετού ή κουραστικού μαθήματος, η μη αναμονή σε περίπτωση κενού και οι ωριαίες απομακρύνσεις λόγω προφορικής παρατήρησης

Σχήμα 5 Εάν κάνεις μονόωρες απουσίες, επέλεξε τους λόγους που σε αντιπροσωπεύουν

Γενική αποτίμηση στόχου

Τα παραπάνω συμπεράσματα μας αποκαλύπτουν τους τομείς στους οποίους η σχολική μονάδα μπορεί να παρέμβει, όπως η κάλυψη των κενών όταν είναι εφικτό, η προσαρμογή των διδακτικών πρακτικών με κατεύθυνση προς την προσέλκυση του ενδιαφέροντος των μαθητών και την κινητοποίησή τους από κάθε διδάσκοντα/ουσα, η σταθερή και στενή διαπροσωπική σχέση με τους/τις μαθητές/τριες αλλά και η συνεργασία με το οικογενειακό περιβάλλον για συμβουλευτική παρέμβαση.

Κρίνεται ότι τα παραπάνω αποτελούν προτεραιότητα στην σχολικής μονάδας.

Όμως, υπάρχουν παράγοντες της περιρρέουσας ατμόσφαιρας που δυσχεραίνουν τη σημαντική βελτίωση στον άξονα της μη τακτικής φοίτησης. Παράδειγμα, η διαστρεβλωμένη αντίληψη ότι ο μαθητής «δικαιούται» να κάνει τις απουσίες (για τις οποίες δεν απαιτείται μέχρι στιγμής δικαιολόγηση), η χαλαρή στάση των γονέων στο ζήτημα αυτό, η γενικότερη απαξίωση του εκπαιδευτικού συστήματος (όπως φαίνεται από την πρόταξη των εξωσχολικών-φροντιστηριακών υποχρεώσεων), η έλλειψη κινήτρων για μάθηση και η γενικότερη εξάντληση των μαθητών -ειδικά της γ' λυκείου- στον ανταγωνισμό για τις πανελλαδικές.

Τα προηγούμενα δεν εξαρτώνται μόνο από τις παρεμβάσεις σε επίπεδο σχολικής μονάδας.

Παρόλο που οι δικαιολογημένες απουσίες δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο έρευνας της άτακτης φοίτησης, έχει ενδιαφέρον να μελετήσουμε και τις απουσίες που σύμφωνα με το τρέχον καθεστώς δικαιολογούνται (επακριβώς καταχωρίζονται αλλά δεν προσμετρώνται) λόγω ασθένειας από covid 19 και εποχική γρίπη. Υπενθυμίζεται ότι στην 1^η περίπτωση απαιτείται επίδειξη ή προσκόμιση rapid test καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, ενώ στη 2^η βεβαίωση γιατρού για τους μήνες Νοέμβριο έως Μάρτιο.

Σχετικά με τα παραπάνω, πολλές φορές και από πολλές πλευρές της εκπαιδευτικής κοινότητας έχει διατυπωθεί προβληματισμός σχετικά με το νομοθετικό πλαίσιο αλλά και τις πρακτικές που ακολουθούνται. Καθώς θεωρούμε το ζήτημα καταρχάς παιδαγωγικό για λόγους που θα αναφέρουμε παρακάτω, αντλήσαμε στοιχεία από το πληροφοριακό σύστημα myschool επιχειρώντας να καταγράψουμε και εμπειρικά την εικόνα που διαμορφώνεται.

Από την ανάλυση των δεδομένων καταλήγουμε στα εξής:

1. Σχετικά με τις ημέρες απουσίας παρατηρούμε ότι σχεδόν το 60% των ημερών απουσιών αφορούν τη γ' τάξη.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1

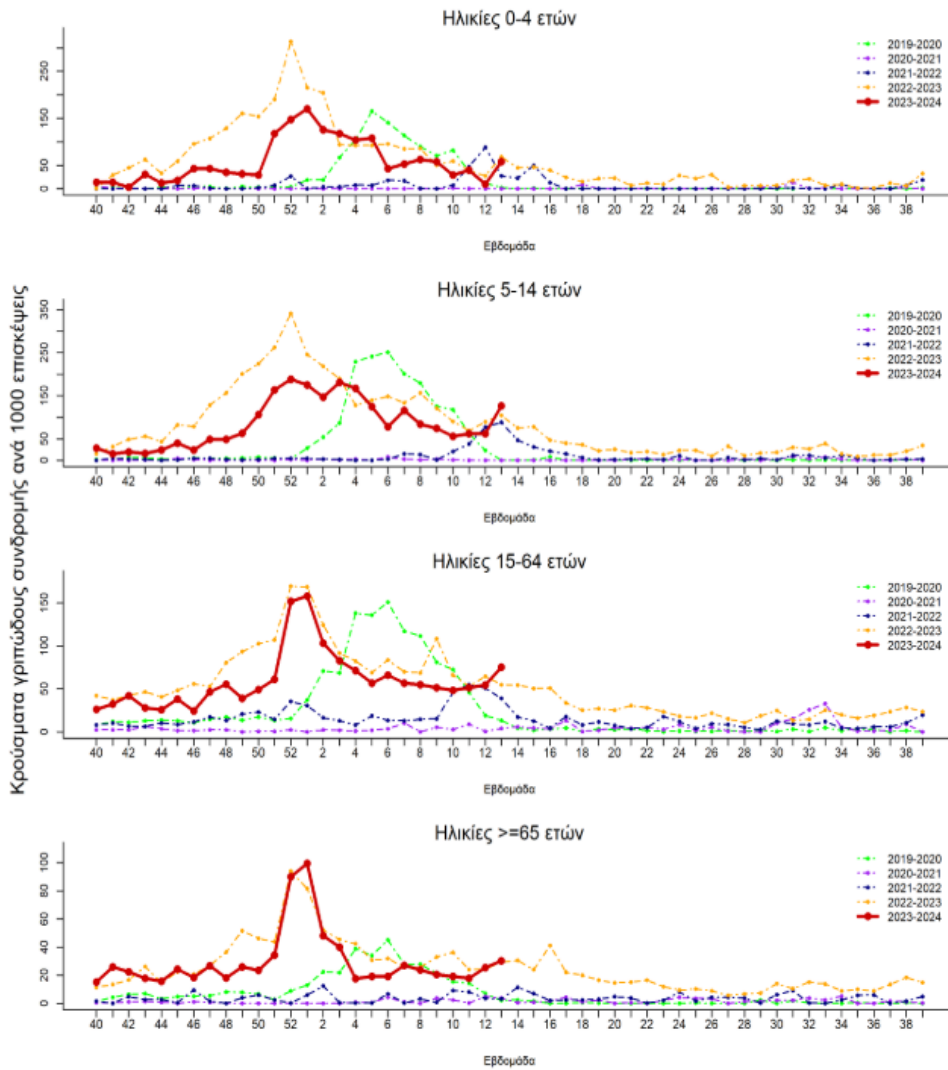

Αν υποθέσουμε ότι κάθε μαθητής/τρια απουσίαζε και τις 5 ημέρες που δικαιολογεί η ασθένεια, τότε καταλήγουμε πως κατά προσέγγιση ασθένησαν 54 μαθητές/τριες της Α' τάξης, 29 της β' τάξης και 115 της γ' τάξης. Τα δεδομένα αυτά- κατά προσέγγιση -μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι για την Α' τάξη ασθένησε το 32% , για τη β' το 23% και για τη γ' το 77% των μαθητών ανά τάξη.

Αντιπαραβάλλοντας τα στοιχεία με τα στοιχεία του ΕΟΔΥ δεν προκύπτει κάποιος λόγος που οι μαθητές τη γ' τάξης είναι πιο επιρρεπείς στην γρίπη αφού η ηλικιακή ομάδα στη οποία κατατάσσονται όπως φαίνεται στο επόμενο σχήμα δεν τους διαχωρίζει από τις άλλες ηλικιακές ομάδες του λυκείου.

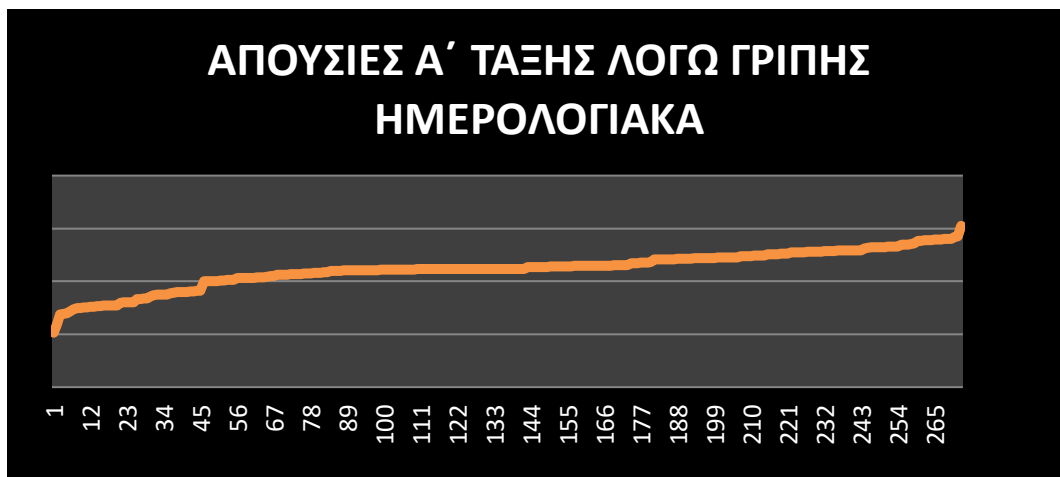
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2

Διάγραμμα 2. Αριθμός κρουσμάτων γριπώδους συνδρομής ανά 1.000 επισκέψεις, ανά εβδομάδα και ηλικιακή ομάδα. Σύνολο χώρας, περιόδοι γρίπης: 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024

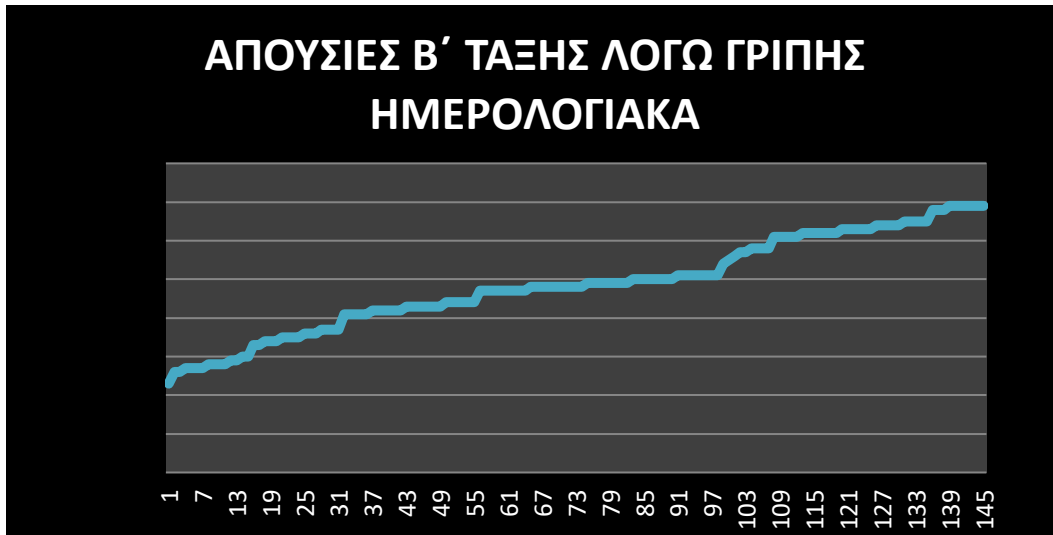

2. Ενδιαφέρον έχει και η αντιπαράθεση των κρουσμάτων γρίπης στη διακύμανση τους μηνιαίως. Τα στοιχεία του ΕΟΔΥ για το έτος 2023-24 φανερώνουν την κλιμάκωση των κρουσμάτων μεταξύ της 50^{ης} εβδομάδας του 2023 και της 4^{ης} εβδομάδας του 2024. Η εικόνα αυτή δεν αντικατοπτρίζεται στα δεδομένα του σχολείου. Εδώ φαίνεται σε όλες τις τάξεις σταδιακή ανοδική πορεία των κρουσμάτων με κορύφωση προς την άνοιξη.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4

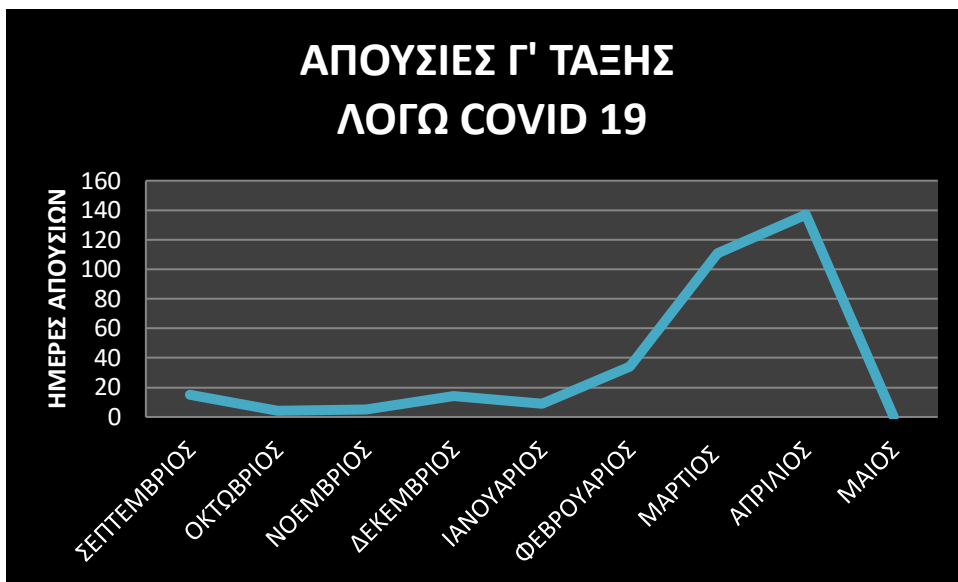
Ειδικότερα για τη γ΄ λυκείου η κατάσταση διαμορφώνεται με κορύφωση την τελευταία εβδομάδα του Μαρτίου.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5

3. Την ίδια εικόνα για τη γ΄ λυκείου παρατηρούμε και στη διακύμανση των απουσιών λόγω covid 19, όπως φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα, όπου τα κρούσματα covid19 έχουν σταδιακή ανοδική πορεία μέχρι τον Απρίλιο.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6

4. Αν επιχειρήσουμε να συγκρίνουμε τη διακύμανση των απουσιών λόγω επιδημιών στο σχολείο με τις διακυμάνσεις από τα στατιστικά στοιχεία του ΕΟΔΥ καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι αυτά δεν συμβαδίζουν.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7

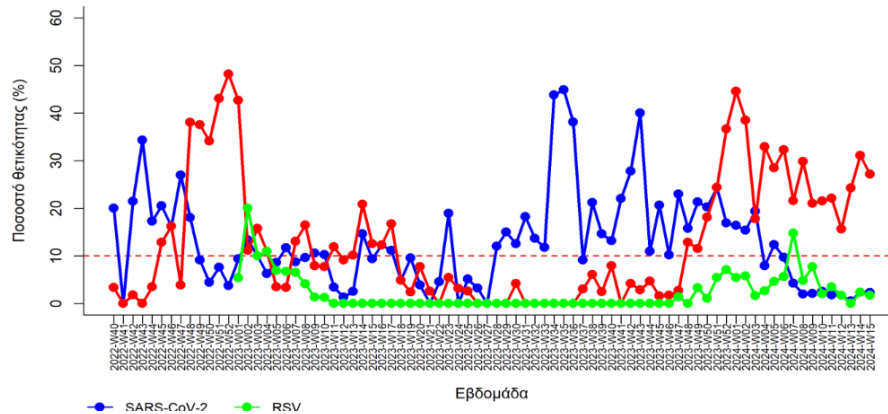

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8

Αποτελέσματα - Εβδομάδα 15/2024

Την εβδομάδα 15/2024, ελήφθησαν 177 δείγματα από τους εργαστηριακούς παρατηρητές του δικτύου Sentinel της ΠΦΥ. Από αυτά, 4 (2%) ήταν θετικά για SARS-CoV-2, 48 (27%) ήταν θετικά για ιούς γρίπης και 3 (2%) ήταν θετικά για RSV. Το ποσοστό θετικότητας των δειγμάτων Sentinel της ΠΦΥ ανά εβδομάδα παρουσιάζεται στο **Διάγραμμα 5**.

Διάγραμμα 5. Ποσοστό θετικότητας ρινοφαρυγγικών δειγμάτων για SARS-CoV-2, ιούς γρίπης και αναπνευστικό συγκυτιακό ιό (RSV), από ασθενείς με γριπώδη συνδρομή σε δομές ΠΦΥ (Δίκτυο Sentinel ΠΦΥ), σύνολο χώρας, εβδομάδα 40/2022 – εβδομάδα 15/2024

Εκτιμήσεις:

Προφανώς θα μπορούσε κάποιος να πει ότι «κομίζουμε γλαύκας εις Αθήνας» εάν αναφερθούμε στο γεγονός ότι η δικαιολόγηση των απουσιών λόγω γρίπης δεν είναι αξιόπιστη και διαφανής διαδικασία. Αφορά, όμως, ένα πρωτίστως παιδαγωγικό ζήτημα, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω. Η προσκόμιση δικαιολογητικών που σε πολλές περιπτώσεις δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα λειτουργεί ως ένα παράδειγμα παιδαγωγικό και εν τέλει πολιτικό προς τους μαθητές μας.

Αρχικά, ήδη από μικρή ηλικία εμπεδώνεται στους μαθητές η αντίληψη ότι μπορούν να εξαγοράσουν ένα δικαιολογητικό. Αργότερα γιατί όχι και ένα πιστοποιητικό ή ένα πτυχίο; Δεν δίνεται επιπλέον ένας λόγος αμφισβήτησης της καλής λειτουργίας του κράτους, με όποιες συνέπειες μπορεί να έχει αυτό για τη μετέπειτα πολιτική στάση των μαθητών/τριών μας; Μήπως έτσι εθίζουμε τα παιδιά μας στην απάτεωνιά; Δεν ευτελίζεται, άραγε η διαδικασία και το ίδιο το σχολείο ως θεσμός, όταν ο μαθητής ή μαθήτρια γνωρίζει πως δεν υπάρχει καμία αρνητική συνέπεια από το να εμπαίζεις τους θεσμούς με μικρά (;) ψέματα. Και μέσα στην ίδια την οικογένεια πώς ένα παιδί θα γίνει υπεύθυνο όταν οι ίδιοι οι γονείς το διαβεβαιώνουν με τις πράξεις τους ότι θα βρουν τρόπο να καλύψουν την ανεύθυνη συμπεριφορά τους; Και αν, πράγματι, η τακτική αυτή των γονέων πηγάζει από την ανάγκη των μαθητών/τριων να διαβάσουν απερίσπαστοι για τις πανελλαδικές (απουσιάζουν και από τα φροντιστήρια;), και ωθούνται από το ευρύτερο σύστημα σε αυτή τη λύση, μήπως θα έπρεπε να επανεξετάσουμε τους όρους με τους οποίους γίνεται αυτή η εξέταση; Φράσεις όπως: «Κυρία, την άλλη εβδομάδα θα έχω κόβιντ» και «Πείτε μου πότε έλειψα τον προηγούμενο μήνα για να φέρω χαρτί από γιατρό» τι άλλο παρά γελοιοποίηση του σχολείου είναι;

Εδώ δύο πράγματα μπορεί να συμβαίνουν. Ή όντως τα κρούσματα είναι αληθή και θα έπρεπε το Υπουργείο Παιδείας να ενημερώσει άμεσα για παρέμβαση το Υπουργείο Υγείας, ή δεν είναι αληθή, και το υπουργείο Υγείας να εγκαλέσει τους λειτουργούς του ότι παραβατούν. Το υπουργείο Παιδείας από την πλευρά του να αυστηροποιήσει το πλαίσιο δικαιολόγησης απουσιών.

Καταλήγουμε ότι ο προβληματισμός των καθηγητών/τριών γύρω από το ζήτημα οπωσδήποτε έχει βάση και θα πρέπει να επενεξεταστεί το πλαίσιο δικαιολόγησης των απουσιών, έτσι ώστε να μην υποτιμάται και ο ρόλος των καθηγητών που διεκπεραιώνουν τη διαδικασία..

ΣΤΟΧΟΣ: ΜΕΡΙΜΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.

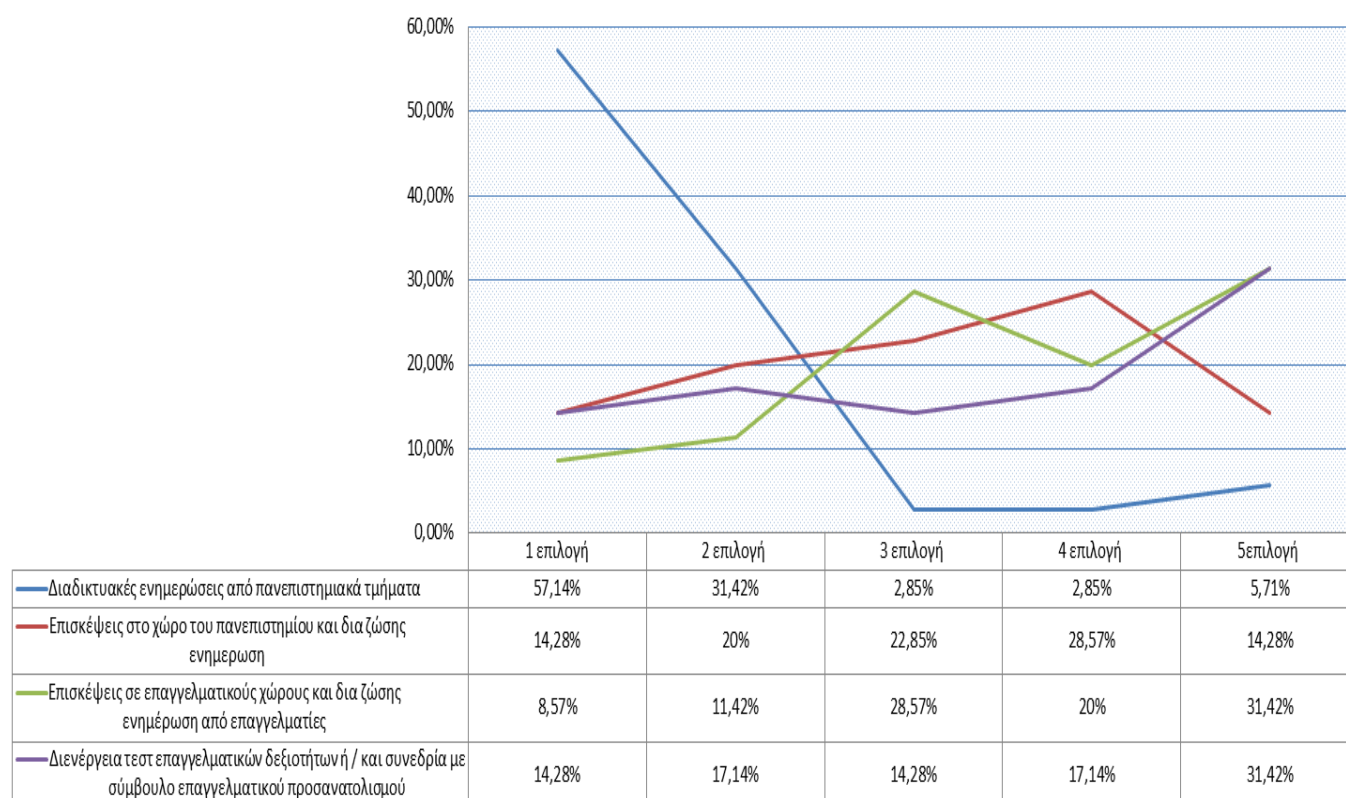
Για τον στόχο «μέριμνα για τη μετάβαση προς την Τριτοβάθμια εκπαίδευση και την ευρύτερη αγορά εργασίας» κριτήρια επίτευξης των στόχων θεωρούνται:

Α. Για τη Γ΄ τάξη:

1. Ενημέρωση των μαθητών/τριών της Γ΄ τάξης για τη συμπλήρωση του μηχανογραφικού από τη διεύθυνση του σχολείου.
2. Δια ζώσης ενημέρωση των μαθητών/τριών της Γ΄ τάξης ανά τμήμα προσανατολισμού από προσκεκλημένους επαγγελματίες σχετικά με τις απαιτήσεις, προϋποθέσεις, προσόντα και προοπτικές επαγγελμάτων (πχ. νομικού, ψυχολόγου, κοιν. λειτουργού, ηλεκτρολόγου μηχανικού, επαγγελματιών τουρισμού)
3. Διαδικτυακή ενημέρωση από πανεπιστημιακά τμήματα και στρατιωτικές σχολές: Δεν ολοκληρώθηκε.
4. Επισκέψεις σε πανεπιστημιακά τμήματα και χώρους εργασίας: Εξ αρχής δεν τέθηκε ως προτεραιότητα αυτός ο στόχος καθώς κρίθηκε ότι διαταράσσεται η λειτουργία του σχολείου.

Για την αποτίμηση των δράσεων προχωρήσαμε και σε διενέργεια έρευνας προς τους μαθητές της Γ΄ τάξης σχετικά με τις ανάγκες τους στον τομέα αυτό. (βλ. σχήμα 6). Παρατηρούμε ότι οι διαδικτυακές ενημερώσεις που διοργανώνονται από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σε συνεργασία με τα Πανεπιστήμια καταλαμβάνουν την πρώτη θέση στην πρώτη και δεύτερη επιλογή των μαθητών/τριών, καθώς είναι αρκετά διαφωτιστικές για το πρόγραμμα σπουδών και τις προοπτικές κάθε τμήματος. Ακολουθούν με περίπου τα ίδια ποσοστά προτιμήσεων οι επισκέψεις των επισκέψεων σε πανεπιστήμια και χώρους εργασίας, ακολούθως και οι συζητήσεις με επαγγελματίες. Τέλος, η δυνατότητα διενέργειας τεστ επαγγελματικού προσανατολισμού δεν συγκεντρώνει το ενδιαφέρον των μαθητών, κάτι που εξηγείται παρακάτω.

ΣΧΗΜΑ 6 Ποια δράση θα σε βοηθούσε περισσότερο; (διαβάθμιση από 1 έως 5)

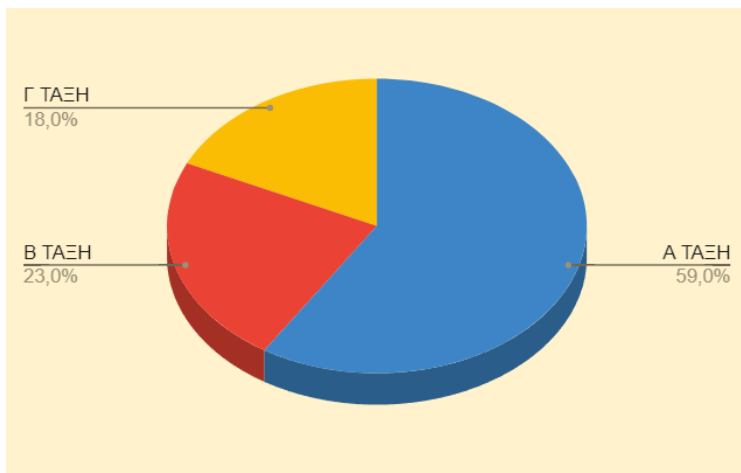
Γενική αποτίμηση στόχου για τη γ' τάξη: Εν μέρει ικανοποιήθηκαν οι ανάγκες του μαθητικού δυναμικού.

Β. Για όλες τις τάξεις:

Συνεργασία με το γραφείο Επαγγελματικού Προσανατολισμού του δήμου Νεάπολης–Συκεών για τη διανομή κωδικών για δωρεάν διενέργεια τεστ δεξιοτήτων και επαγγελματικού προσανατολισμού και συνεδρία με ειδικό Στην αποτίμηση της δράσης αυτής παρατηρούμε:

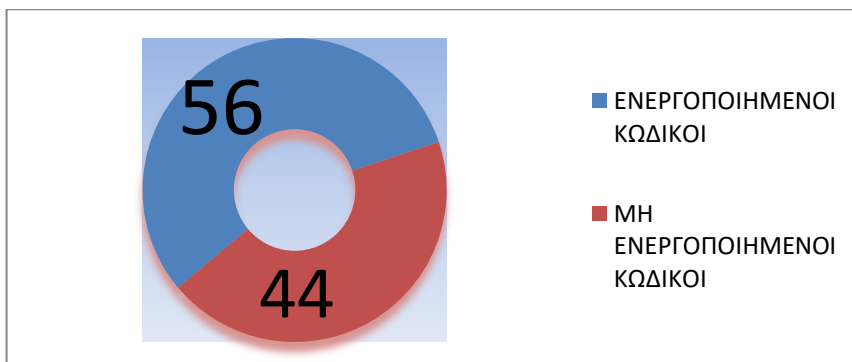
Επιδόθηκαν 141 κωδικοί από τους οποίους η συντριπτική πλειοψηφία στην Α' τάξη και λιγότεροι στη Β' και στη Γ' τάξη (βλ. σχ.7). Γίνεται αντιληπτό ότι το μεγαλύτερο ενδιαφέρον των μαθητών/τριών στην Α' τάξη δικαιολογείται έναντι των άλλων τάξεων, καθώς δεν έχει γίνει ακόμα η επιλογή των τμημάτων προσανατολισμού και υπάρχει ανάγκη καθοδήγησης σε αυτόν τον τομέα. Επίσης μαθητές της Β' και Γ' τάξης σε σημαντικό ποσοστό είχαν την ευκαιρία να διενεργήσουν το τεστ την προηγούμενη χρονιά. Έτσι δικαιολογείται και η μικρότερη επιλογή όσο ανεβαίνει η τάξη.

ΣΧΗΜΑ 7 Ποσοστό διανεμημένων κωδικών ανά τάξη

Σύμφωνα με την απολογιστική ενημέρωση από το δήμο Νεάπολης - Συκεών το σχολείο μας βρίσκεται στην πρώτη θέση στην α) Ταξινόμηση κατά συμπληρωμένα ερωτηματολόγια σχ. έτος 2023- 2024 (79) και β) Ταξινόμηση κατά δια ζώσης ραντεβού συμβουλευτικής σχ. έτους 2023- 2024 (19) στο δήμο. Να συνυπολογίσουμε ότι η δράση αυτή απευθύνεται σε μαθητές/τριες 18 γυμνασίων και λυκείων του δήμου και ότι και πάνω από τους μισούς κωδικούς (βλ. σχ 8) χρησιμοποιήθηκαν (ποσοστό ικανοποιητικό) και ικανοποιητικός αριθμός αξιοποίησε τη δυνατότητα ατομικής συνεδρίας με ειδικό σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού.

ΣΧΗΜΑ 8 Ποσοστό % ενεργοποιημένων/ μη ενεργοποιημένων κωδικών

Γενική αποτίμηση στόχου για όλες τις τάξεις: Θεωρείται ότι επιτεύχθηκε ο στόχος.

